

Černochové „nejlepší“ stíhačka má problém. A hodně drahý. Podstřelili motor

 cz24.news/cernochove-nejlepsi-stihacka-ma-problem-a-hodne-drahy-podstrelili-motor

1. dubna 2023

 [Stáhnout PDF](#)

Sledujte nás na Telegramu: [@cz24news](#)

ČESKO: Stíhačky F-35, o jejichž nákupu uvažuje Ministerstvo obrany a jak se zdá, hodlá je upřednostnit před dalšími konkurenčními stroji, mají problémy s motory. Podle amerických odborníků i příslušníků tamních ozbrojených sil se přehřívají, protože nejsou konstruovány na zvýšené požadavky na chlazení. To s sebou nese zvýšené náklady na údržbu. Americká armáda situaci řeší, zda to bude mít vliv na nákup našich stíhaček, není známo.

„Americká armáda považuje modernizace motorů pro všechny varianty F-35 Joint Strike Fighter za kritický problém, protože motory Pratt & Whitney F135, které pohánějí všechna letadla, musí běžně pracovat při vyšších teplotách, než se očekávalo, což vede k zvýšeným nákladům na údržbu i logistiku a poškozuje to celkovou připravenost F-35,“ píše to americký novinář, odborník na problematiku bojových letadel **Josef Trevithick**.

Vysocí američtí vojenští představitelé podle něj na půdě sněmovního výboru pro ozbrojené služby poukazují na toto omezení motoru F135 a zároveň obhajovali plán pokračovat v úsilí o jeho modernizaci.

Z návrhu rozpočtu Pentagonu pro fiskální rok 2024 totiž plyne, že se americké letectvo, námořnictvo a námořní pěchota rozhodly nehledat nový motor pro F-35, ale upgradovat ten stávající.

Zdůraznili také důležitost vylepšení systému řízení výkonu a teploty (PTMS) pro trysky. To je nezbytné pro splnění dodatečných požadavků na elektrickou energii a chlazení.

Generálporučík letectva Michael Schmidt k tomu podle Trevithicka uvedl, že životnost stávajícího motoru byla problémem od začátku, protože nebyla dodržena specifikace motoru.

„Původní specifikace motoru byla 15 kW pro odběr vzduchu na podporu chlazení systému a motor byl navržen, testován a kvalifikován podle této specifikace. Během závěrečných fází počátečního vývoje letadla vzrostly ale požadavky na chlazení vzdušných dopravních prostředků tak, že přesáhly plánované odběry vzduchu.“

Bez upgradů se podle generála bude životnost motoru dál zhoršovat a porostou náklady na jeho údržbu.

Problémy s motorem F135 jsou v posledních letech stále zřetelnější, píše Trevithick. V období mezi prosincem 2022 a únorem 2023 byly dodávky nových F135 dokonce zastaveny kvůli vyšetřování příčin dramatické nehody F-35 na základně Naval Air Station Joint Reserve Base Fort Worth v Texasu, kde letadlo havarovalo během zkušebního letu a pilot se musel katapultovat.

Problémy s motorem F135 se stupňují s nedostatkem náhradních dílů a nedostatkem kvalifikovaných techniků. Agentura Bloomberg dokonce oznámila, že míra připravenosti pro všechny F-35 ve službě v USA je dohromady zhruba 53 procent, což je výrazně nižší než cíl 80 procent, který se Pentagon pod vedením ministra obrany Jamese Mattise pokusil stanovit pro všechna taktická bojová letadla počínaje rokem 2018, **píše americký žurnalista**.

Uvedl také, že pokud jsou zveřejňované informace ohledně letadel F-35 a motorů F 135 správné, znamenalo by to, že americká armáda získává z těchto motorů jen něco málo přes 75 procent očekávané životnosti.

Program F-35 jako celek vynaložil značné úsilí na vyřešení letitých technických a jiných problémů, protože letadla se stále více integrovala do rutinních operací napříč letectvem, námořnictvem a

námořní pěchotou. Současně, jak je zdůrazněno zejména zjištěním o poddimenzovaném motoru F135, zbývá ještě mnoho práce na řešení dlouhodobých systémových problémů, které nadále omezují schopnosti a dostupnost proudových letadel.

Dodejme, že podle **Českého rozhlasu** chce Česko na základě rozhodnutí vlády ze Spojených států nakoupit 24 strojů F-35.

Ministryně obrany Jana Černochová (ODS) byla jejich nákupem pověřena a má vládě během tohoto roku předložit podmínky nákupu těchto strojů. Na základě toho vláda pak rozhodne, zda F-35 v české armádě vystřídají v současné době používané švédská letadla Gripen. Zda jsou naši vyjednávači informováni o problémech s motory u F-35 se můžeme jen domnívat.

Sama ministryně Černochová se k jednomu z nejdražších nákupů v historii České republiky (odhadovaná cena je **podle Echo24.cz** kolem 100 miliard korun) vyjádřila v rozhovoru pro **Lidové noviny**.

„Získáme nejsofistikovanější zbraň, která je na trhu. Občané budou žít v zemi, která má nejlepší ten systém. Jsme součástí NATO a EU. Obě tyto organizace dbají o svou bezpečnost. Obzvláště v době, kdy na východ od nás probíhá ruská agrese na Ukrajině. Je v zájmu Česka i obou organizací, abychom měli nejmodernější technologie, které dokážou bránit konfliktu, ale i jeho eskalaci.“

ZDROJ

CHCI PŘÍSPĚT NA CHOD PORTÁLU

Upozornění: Tento článek je výlučně názorem jeho autora. Články, příspěvky a komentáře pod příspěvky se nemusí shodovat s postoji redakce cz24.news. Medicínské a lékařské texty, názory a studie v

žádném případě nemají nahradit konzultace a vyšetření lékaři ve zdravotnickém zařízení nebo jinými odborníky.